

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmoud 6 ct. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Restul înfrunzate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 214

Mercuri, 30 Septemvre (12) Octomvre.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., se începe un nou abonament pe triloniul Octomvre, Novembre și Decemvre la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 3 fl.

pe trei luni 10 franci

„șese ” 6 ”

„șese ” 20 ”

„unul anul 12 ”

„unul anul 40 ”

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de până acum li-se recomandă a însemna pe couponul numărul fâșiei sub care au primită diarul.

Domnii cari se vor abona din nou să binevoască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Brașov, 29 Septemvre 1887.

Toastul rostit de marele duce Nicolae, cel mai ténăr, în portul franceș al Mării Nordice, Dunkersque, a devenit o cauză celebră a țilei. Întrăga diaristică europenă îl comentează. Fiecare își dă, că cuvintele unui membru al casei imperiale rusești trebuie să fiă luate în serios și că prin urmare ele trebuie să exprime vederile ce domnesc la curtea din Petersburg.

A vorbit marele duce Nicolae de simpatii, ce le are familia țarului pentru Franca. Acesta în sine nu era ceva surprinzător, dăr el a mai adăus, că se lucră în Rusia, ca să se nimicească influința germană și ca la cărma statului să nu mai fiă decât bărbați cari iubesc Franca, și mărturisirea acesta este fără îndoială de mare gravitate în împrejurările de față. Marele duce al Rusiei, prin aceea că aprobă totodată în mod demonstrativ „pregătirile de răsunare” ale Franciei, face Germaniei o declarație de război indirectă și într’asta culminează totă însemnătatea politică a toastului său.

Până ađi încă nici una din foile oficiale rusești nu s’a pronunțat asupra debutului marelui duce. Probabil că mâne poimâne va apăre vr’un comunicat, care să voască a slăbi sensul toastului publicat mai întâi în „Figaro” din Paris.

Dăr în fond nimic nu va pute schimba impresiunea ce a trebuit să o producă acest toast mai ales în Germania. Aici încă mulți trăiau în credința, că vechile legături ale Germaniei cu Rusia se vor pute susține, deși cu ore-cari modifițiuni, și în viitor.

Astăđi trebuie să li-se deschidă ochii și acestora. Marele duce Nicolae a rădicat velerul de pe ochii opor tuniștilor arătându, că tendința curții rusești de ađi este cu totul ostilă Germaniei.

Acum se aduce în legătură toastul din Dunkersque cu întrevederile dela Friedrichsruhe și cu nerealisarea întrevederii între țarul și împăratul Wilhelm și unii cred că vorbele aspre ale marelui duce Nicolae au fost un răspuns dat noului lig germano-austro-italian.

Acestă ligă — precum se asigură dsn tóte părți — nu are scopuri agresive, ci este înființată numai și numai pentru susținerea păcii. Prințul ruseș vine acum și nimicesc tóte speranțele de felul acesta, declarându cu alte cuvinte că Rusia prepară războiul. El mai sfătuiesc pe Francesi de a nu precipita lucrurile, căci „în curând vor dispăre tóte piedecile” și atunci el, marele duce, se va înrola cel dintâi în armata franceșă care va pleca la granița pentru a răsun pe Franca.

Caracteristic e comentariul ce-l face „Vossische Zeitung” toastului marelui duce Nicolae. Acestă foia găsesc, că în el se cuprinde adeverata iconă a politicii țarului actual. Dovadă

e modul cum sunt tractate ađi provinciile baltice și biserica protestantă în Rusia. țarul Alexandru III. încă de pe timpul când era mare duce a interđis de a se mai vorbi în casa sa nemțesc și țarul II, tatăl său, întrând într’o seră la prințul moștenitor cu salutarea germană „Guten Abend,” a scos îndată rîdend o hărta de de ce rible și a pus’o pe masă dreptu pedepsă, că n’a salutată ruseș.

Marea încordare dintre Rusia și Germania, ce rezultă și din purtarea surprinzătoare a marelui duce Nicolae, se se fi produs în urma unor documente, cari i s’au prezentat țarului cu privire la politica Germaniei în cestiunea bulgară. În urma acesta se se fi decis Alexandru III a nu mai visita pe bătrânul împărat german la Stettin.

De rëndul acesta foile germane se arată mult mai liniștite asupra urmărilor eventuale ale acestei înăspriri a relațiilor cu Rusia și ceea ce-i liniștesc și le dă curaj este rezultatul întrevederii lui Bismark cu ministrul Italiei Crispi. „După această întrevedere”, esclamă „Vossische Zeitung”, „vorbirea marelui duce Nicolae este un anachronism.”

În adevăr pressa germană nu mai încetă de a-și arăta în mod demonstrativ mulțămirea, că cancelarului i-a succés a căștiga și pe Italia pentru combinațiile sale, și unele diare merg chiar până a susține că acum vecinii dela răsărit și apus (Rusia și Franca) vor trebui să cedeze forței preponderante a ligei de pace și să-și impună răbdare.

Toastul dela Dunkersque însă nu este de natură a justifica asemenea speranțe, ci pledază mai mult pentru casul contrar. Cine scie, decă cuvintele rostite de marele duce Nicolae nu sunt primul vuetu, care anunță apropierea furtunei!

In memoria lui Iacob Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei” a mai primit următoarele telegrame și scrisori de condolență:

Gennevilliers (langă Paris), 23 Septemvre 1887.

„Gazeta” îmi aduce o tristă scire.

Bunul d-tale părinte, vechiul meu profesor și director, demnul patriot, aprigul și neobositul luptător al Românilor, omul cel mai bun, cel mai candid, cel mai dulce cu toți aceia cari îl apropiu, sufletul cel mai nobil, Iacob Mureșianu ne-a părăsit!

Tótă suflarea româneșă îl va plânge, dăr mai mult îl vor plânge aceia cari, avënd fericirea de a trăi în intimitatea sa, au avut mai mult de cât toți ocaziunea de a aprecia marile calități ale acestui distins bărbat, și mai ales blândețea caracterului său, nemărginită sa bunătate.

În timp de șese ani, cât mi-a fost profesor și director, am învățat a-l cunoșce și a-l iubi, și astăđi îmi pare că pierd întrinsul un adevărat părinte.

Națiunea română plânge în Iacob Mureșianu pe unul din fii cei mai devotați. Eu, și mulți ca mine, mai plângem încă și pe dascălul neprețuit, pe părintele nostru sufleteș, pe sfătuitorul nostru luminat.

Miile de scolar ai gimnasiului de stat din Brașov, al cărui director a fost Iacob Mureșianu atâția mari de ani, nu pot să nu-și aducă aminte de bunătatea cu care erau tratați de demnul lor profesor, de iubirea părinteșă cu care îi încongiura directorul lor. Și această solitudine pentru elevii săi Iacob Mureșianu o dovedea nu numai în clasă, dăr și afară din clasă. Pe toți elevii îi trata ca pe copii săi.

Casa lui Iacob Mureșianu era casa tuturor elevilor săi. Ne duceam la dânsul ca la noi acasă și acolo găsim primirea cea mai afa-

bilă, sfaturile cele mai înțelepte... cei săraci dintre noi mai găseau și un tacâm la ospitalitatea lui masă și chiar un pat și o sobă caldă.

Când se apropiu esamenul, Iacob Mureșianu transforma casa sa în școlă. Într’un mod cu totul desinteresat făcea cursuri de seră convocându pe toți elevii săi acasă la dânsul și dându-și astfel prețiosul său timp peste orele reglementare ale clasei, numai și numai ca elevii săi să fiă bine pregătiți. Acesta e una din trăsurile caracteristice ale acestui om de bine, care cu o rîvnă rară pune interesul elevilor săi mai pre sus de ale sale proprii. Eă ce era dascălul. Ori cine poate deduce de aici ce era bărbatul politic, patriotul, diaristul.

Scumpe amici, sciu ce perđi și de aceea nici nu încercu a te consola. Totuși îmi permit a-ți dice:

Fii sigur, că Iacob Mureșianu a părăsit această lume nu numai cu consciința împăcată, dăr chiar cu spiritul liniștit. Și scii de ce? Fiindcă scia că ducându-se lasă în locu-i pe un urmaș demn de dânsul: pe d-ta!

Intăresce-ți dăr inima ca să poți continua opera lui Iacob Mureșianu și toți Români te vor binecuvânta.

Primesc o frățescă sêrutare dela al D-tale devotat

A. Ciurcu.

Sibiu, 26 Septemvre (8 Octomvre).

Primesc te rog și din parte-mi, deși întârziat, dăr nu mai puțin sincera mea condolență pentru pierderea pre iubitului tău tată și vechiului meu profesor, care atâta în, cât și afară de școlă, fără cruțare de timp și sănătate, cu abnegațiune de sine trecend peste interesele familiei sale a sacrificat tot pentru creșterea și fericirea tuturor acelor fii ai națiunii sale, cari au avut norocire a intra sub scutul său părinteș.

Dorința lui neîmpăcată a fost creșterea de fii simțitori și luptători pentru națiune și bărbăți erudiți, zeloși și bravi pentru stat și patriă.

Repausă în pace și liniștit bunul profesor, că cuvintele și sfaturile tale vor fi eternitate în pepturile noastre și faptele tale vor servi de model din generațiune în generațiune.

Jovian Th. Stoica de Viștu, jude regiu în pensiune.

Câmpeni, Munții apusen, 24 Sept. (6 Oct.).

Primiți sincere condolențe pentru pierderea scumpului vostru părinte și mare patriot.

Teofil C. Gerasim.

Voila, 23 Septemvre (5 Octomvre).

Doi luciferi au dispărut de pe orizontul Românilor, aprôpe în același timp. Națiunea întrăgă jelesc. Mare e durerea și ireparabilă e pierderea familiei Vostre, dăr mai mare e golul ce-l simte națiunea română, pentru binele căreia a muncit cu o rară abnegațiune și bărbăție o jumătate de veac fericitul vostru părinte. Mângăiați-vă însă, că el n’a murit, el a trecut la nemurire, căci memoria lui va fi eternă. Urmați-i cu credință și națiunea română vă va binecuvânta. Impărtășesc și eu durerea familiei Vostre și a națiunii române pentru pierderea bravului anteluptător național Iacob Mureșianu, și depun o lacrimă ferbinte pre mormântul Marelui dascăl.

micul dascăl
Georgiu Dobrin.

Șiardă, 26 Septembrie (8 Octombrie.)

Vestea morții bunului vostru părinte și ilustrului publicist român a pătunsu deodată toate inimile omenilor de bine. Din celea mai departate locuri vi s'au adresat cuvinte prețioase de mângâiere. Balcanul și Carpatul, Istrul și Tisa, Murșul și Oltul și-au trimis prin fii lor, cuprinse fiind de jale, celea mai sincere condolențe.

Deși în ceasul alu unsprezecelea, în fața mormântului celui mai vrednic bărbat, înduioșat de nereparabila pierdere ce ați îndurat și dicit:

Ideile răspândite de Iacob Muresianu în decursul unui jumătate de veac și sădite cu atâta înțelepciune în inimile române, au prindut și voru prinde adânc rădăcini; vlăstăritău și voru vlăstări mai multă, căci elu n'a murit, elu trăese veghiându colo de sus cu ochi pururea viu asupra pașilor noștri și rugându pe Dumnezeu popoarelor, ca să ne croiască o sorțe mai bună.

Inspirați de ideile marelui Iacob Muresianu, aprigul apărător alu românismului, vom continua a merge pe calea bătută de densus fără leac de șovăire, căci elu n'a murit, elu trăese veghiându colo de sus cu ochi pururea viu asupra pașilor noștri și rugându pe Dumnezeu popoarelor, ca să ne croiască o sorțe mai bună.

Traianu.

Afacerea școlii de fete din Sibiu.

În urma articolului apărut în „Tribuna“, și pe care l'am reprodus în parte în numărul de ieri alu „Gazetei“, „Reuniunea femeilor române din Sibiu“ a adresat redacției „Tribunei“ ca răspuns la acel articol extrasul procesului verbal alu comitetului, încheiat în această afacere și care e următorul:

Extras

din procesul verbal luat în ședința a VIII. a comitetului „Reuniunii femeilor române din Sibiu“, ținută în Sibiu la 4 Octombrie 1887.

Presidentă: Maria Cosma; Notar ad hoc: Nicanor Frateșu; Membri: Badila Ioana, Crișanu Maria, Ghib Ana, Moga Ana, Popescu Elena, Russu Alexandra și Toma Anastasia; Bărbați de încredere: Cosma Parteniu, Popescu Ioan și Frateșu Nicanor.

Nr. 65.

Domna Ana Moga își ține de datorie a atrage atenția comitetului asupra articolului publicat în ziarul „Tribuna“ Nr. 213 din 22 Septembrie (4 Octombrie) a. c. intitulat „Crisa școlii de fete din Sibiu“ și subscris de d-lu Ioan Slavici.

Modul, în care tracteză d-lu autoru pe acea parte a societății române din Sibiu, care a înființat școala de fete a reuniunii noastre, precum și pe însăși școala reuniunii, la care și densus a fost în trecut un postu de învățător, er consorta d-sale a fostu dela început până în anul trecut directoră, — a trebuit să indigneze pe or și-care om cu simț curat, care nepreocupat se interesează de educația fetelor române.

Noi scim cu câte greutate am înființat și susținem școala Reuniunii noastre, pe care am păzit-o și o păzim ca pe lumina ochilor de or-ce înriurire stricăcioasă, la care ne-am dat și ne dăm copilele noastre ca să capete o instrucțiune și educațiune solidă românească, niusindu-ne ca să o prevedem cu puteri didactice eminente.

Dela început și până în ziua de astăzi s'a bucurat școala noastră de cea mai bună reputațiune, nici noi n'am observat în școlă, nici direcțiunea nu ni-a raportat, der nici din gura copilelor noastre n'am aflat, că în școala noastră ar exista unu spirit de persecuțiune între eleve, că copile aru fi infumurate ș. a., și aji ca din senină ne pomenim, că din incidentu străinu de reuniunea și de școala noastră, ni-se prezintă prin d-lu Slavici școala ca unu institutu primejdiosu pentru Români.

În articolul susprovoctat între altele se afirmă: că școala noastră s'a înființat pentru „domnișore“ luându în bațjocurile nume „domnișore“ garnisitu în mai multe locuri cu „fumuri aristocratice“, pre când „forțe mulți din aceia, carl au contribuit pentru înființarea și susținerea acestei școle voiau să aibă o școlă de fete, care n'au pretenții de a fi „domnișore“:

că corpul didactic n'a consimțit cu direcțiunea de a instrui „Domnișore“, — der între corpul didactic și între „reuniunea“, carea înțre școlile, „nu pute să existe convenita înțelegere“, pre când „forțe mulți din aceia, carl au contribuit pentru înființarea și susținerea acestei școle voiau să aibă o școlă de fete, care n'au pretenții de a fi „domnișore“:

că cele câteva fete de țeranu, care îndrăsniseră să intre în școala de „Domnișore“ erau isolate, chiar persecutate de colegele lor, încatu în cele din urmă au părăsit școala tote afară de una:

și în fine: că „fumurile bolnăvicioase și urite“ insușite în școala noastră au intrat și în școala înființată de „Asociațiunea“ și în internatul ei, ceea ce pentru acel institutu formeză „un defectu de nascere.“

Insulte mai grave și mai nemeritate ca acestea nu i se pot face unei reuniuni de femei, carea ca a noastră cu zel nusesce la realizarea celui mai sfântu scopu.

Deorece Domna Moga, carea dela început este membru alu acestui comitetu, n'are scire că ar fi existat, seu că ar exista vre-unul din relele amintite la școala reuniunii, — întrăbă, decă și în special, decă a comitetu scire de aceste scaderi, și în special, decă a intrat la comitetu vre-unu raportu dela direcțiunea școlii, în care să fi fostu descoperite rele e, de carl scrie acum unulu din foștii învățători!?

Noi am angajat cu totă încrederea de directoră și profesoră la școala noastră pe d-șora Eleonora Tănăsescu, astăzi domna Slavici, crescută în „Asilul Elena Domna“, er de învățător pe dd. Dr. D. P. Barcianu, Dr. I. Crișanu, I. Slavici și M. Voileanu, toți puteri escelente didactice.

Ne-am pus totă încrederea într'ensii, și ne-am concredut lor instruirea și educarea celui mai scumpu tesauru ce-lu avem, a copilelor noastre, fără ca să le fi impus vre-o direcțiune.

Nu ne indoim, că acestu corp didactic, decă ar fi împințat în școala noastră relele de carl vorbesce acum d-lu Slavici, și-ar fi făcutu datorința ca să le vindece, și în casu de lipsă să ceră intervențiunea comitetului, — n'au făcut-o însă, pentru că n'au existat acele rele.

Domna Moga decă propune: ca comitetul să se pronunțe asupra insultelor cuprinse în articolul amintit. După o dezbateru mai îndelungată, comitetul în unanimitate ia următorul

CONCLUSIUN:

Comitetul constată: că niciodată nu i-a venit la cunoscință, nu dela „forțe mulți“, der nici chiar dela unulu din aceia, carl au contribuit pentru înființarea și susținerea școlii Reuniunii, că ar dori. ca școala de fete să fiă condusă în altu spirit, decă cum spre mulțămirea generală este ea condusă dela înființarea ei până în ziua de astăzi: că niciodată corpul didactic nu și-a manifestat, nici în scrisu nici în cuvântul, nemulțămirea cu conduita copilelor din Sibiu, carl au trecut școala;

că nu s'a ivit nici unu casu, în care s'ar fi manifestat vr'o neînțelegere între corpul didactic și între „Reuniune“.

că n'are scire de nici unu casu, că vre o elevă, copilă de țeranu, să fi părăsit școala „Reuniunii“ din motivu, că ar fi fostu izolată seu persecutată de cătră copilele dela orașu, — scie însă casuri când corpul di-

dactic chiar din copilele de țeranu a eliminat din motive de disciplină;

că didacticul de 3 fl. pe lună nu s'a fixat cu școlu, ca să nu intre prea multă „plebe“ în școlă, ci de o parte pentru-că budgetul școlii a reclamat această taxă, de altă parte pentru-că și la alte școle private din Sibiu a fostu introdusă totă această taxă; er când a fostu posibil, și anume dela începutul anulu școlar 1886/7 didacticul s'a redus la 2 fl. pe lună, egal cu celu dela școala „Asociațiunei“;

că portul țărănescu este admis și bine primitu la școala „Reuniunii“, au fostu și astăzi eleve în portu țărănescu și unde au fostu necesar li s'a făcutu înlesniri ca să potă cerceta școala;

că prin armare tote aserțiunile d-lui Ioan Slavici, cuprinse în articolul intitulat: „Crisa școlii de fete din Sibiu“ publicat în „Tribuna“ Nr. 213, din 22 Septembrie (4 Octombrie) a. c. sunt lipsite de adevăr.

Cu mare durere ia act comitetul de acel articol, aptu numai de a compromite bunul nume alu școlii române de fete, și de a insufla îngrijiri nemotivate părinților, carl își dau fetele la acea școlă, — și tote învinuirile ce se fac în acel articol la adresa întemeietorilor, susținătorilor și elevilor, care frecuentă școala Reuniunii, le declară de insulte nemeritate și nesocotite.

Biroul este însărcinat a comunica acestu concludu cu ziarul „Tribuna“ pre lângă rugarea, ca să-lu publice drept răspuns la articolul, ce l'a provocat.

Verificat în ședința comitetului din 23 Septembrie (5 Octombrie) 1887.

Nicanor Frateșu m. p.,
notar ad hoc.

Maria Cosma m. p.,
presidentă.

SCRILE ȘILEI.

Precum i se raporteză lui „Pester Lloyd“, comanda gendarmeriei din Chichinda mare a primitu invitarea telegrafică din partea primăriei comunale din Beșneul vechiu, comit. Torontalu, să trimetă imediat 25 gendarmi, deorece a izbucnit acolo o revoltă a țeranilor din cauza împărțirii câmpului. Stăpânirea ungerescă n'are decatu să se „felicite“ cu asemenea succese!

—x—

„Kronstädter Zeitung“, luându notă despre fapta pașalicescă din Bistrița cu brănele românesce, intră cu dreptu cuvântu: „Trăim într'unu stat de dreptu europeanu or într'o dispozițiune centrală-asiatică?“

—x—

Cetim în „Curierul financiaru“ dela 9 Octombrie n.: „Se scie, că de cându s'a înființat Domeniul Coronei și înainte de a începe or-ce altă îmbunătățire, grija cea dintăiu a administratorului acelui Domeniu a fostu îndreptată din ordinul M. S. Regelui României asupra bisericii și a școlii. Într'adeveru, biserici nouă s'au clădit, altele s'au reparat, și tote au fostu înțestate cu obiectele sante trebuincioase cultului; 18 școli, din carl 9 au fostu clădite din nou și într'unu modu forțe frumosu, se află în ființă pe diferitele moșii ale Domeniului. D-lu administratoru I. Kalinderu a inaugurat în aceste ultime dece zile două din aceste școli, una pe Domeniul Sadova, aprăpe de Bechet, și alta la Bușteni, aprăpe de Sinaia. Inaugurarea acestei din urmă s'a făcutu în mijlocul unei populațiuni număruse de săteni din localitate și în fața multor persoane, care se mai aflau la Sinaia și prin împrejurime.“

—x—

D lu Ionu Ștefănescu, locotenent în artileria română, ne face cunoscută căsătoria sa cu d-șora Anna D. Paulianu, din Craiova. — Felicitări căldurose tinerei părechii!

—x—

Fostul candidat antisemitic alu cercului Neutra

FOILETONU.

APĂRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare.)

Fellul fortificației Sibiului în trăsuri generale.

Deorece, după eventualitățile războiului, însemnate forțe române din trecătorea Turnului roșu, dinspre Brașov, dela Sighișora pe șoseaua dela Nocrig; în fine, din Mediaș prin Șeica mare se pot îndrepta asupra Sibiului, tote aceste linii de comunicațiune trebuiesc închise; asemenea ar trebui închisă și șoseaua spre Alba-Iulia ca unica liniă de retragere în casul când armata română, atacând dinspre Nord, Nord-Est seu Est, ar termina pe apărător să evacueze tabăra întărită dela Sibiu. Tote aceste șosele trebuiesc barate prin grupe de forți și baterii separate legate între densesle (grupele) în modu corespunzător.

Tabăra întărită dela Sibiu fiindu destinată a primi și adăposti, la casuri date, grosul trupelor de apărare a Transilvaniei pe unu timp mai îndelungat, urmază ca ea să apere și să asigure unu spațiu destul de întins; de aceea trebuie ca fortificațiunile Sibiului să fiă câtu se potă mai departate de oraș și anume: Contra ecătorei dela Turnul roșu: pe liniă Tălmăcelu—Vér-

fulu Măguri pentru închiderea defileului; pe șoseaua Brașovului: înălțimile dela Bradu (Gireslău) (pentru bătălie) și Căma delului Corneile d'asupra Săcădatei; pe șoseaua Nocrigului: înălțimile dintre Roșia și Cașolău (Casholț); pe șoseaua Mediașului: dealul Stejarilor d'asupra satului Șura mare și căma Gorganului la Nord de Ocna Sibiului; pe șoseaua Albei Iulia: dealul Săcelului și înălțimile (Vértu) Măgurei) dela Magu.

Pe lângă acestea ar mai trebui construite, la puncte anumite, blohausuri, (Blockhaus) carl să închidă tote drumurile, plaiuri e mai însemnate din munții dintre șoseaua Alba-Iulia și Turnul roșu.

Decă armata română ar înainta numai în una din aceste direcțiuni și cu forțe secundare, atunci grupa destinată să apere Sibiulu trebuie să înainteze până la linia respectivă, indicată mai sus, pentru ca să și potă rădămi cel puținu una din arpele sale, decă nu și ambele aripi, pe unu uvrăgiu permanent. Ca puncte intermediare, ar mai trebui să se construeze retransamente pasagere printre uvragele permanente.

Câte-va cuvinte asupra importanței, ce ar câștiga cetatea Alba-Iulia în casul unui războiu contra Românilor, decă ea s'ar mări prin construirea de forturi detașate.

Actuala cetate de depositu, Alba-Iulia, este situată pe liniă cea mai importantă, adică pe obstacolul

celu mai însemnat alu Transilvaniei, pe riuul Murșu, în același timp și pe șoseaua mare din valea acestui riu se duce la Arad spre Ungaria. Prin pozițiunea sa geografică, această cetate potă deveni obiectivul operațiunilor unei invasiuni inamice din România, der fiindu că ea este construită în partea de Vest a Transilvaniei și la o depărtare numai de 90 kilometri de frontiera Ungariei, cetatea Alba-Iulia nu va pută juca unu rol mai multu seu mai puțin importantu, decatu atunci când inamicul venind dinspre frontul de Est seu din partea de Est a frontului de Sud, ar năvăli cu grosul seu în valea Tărnavei mari și astfel înaintându, s'ar fi apropiat de sfera de acțiune a acestei cetăți.

Deși cetatea Alba-Iulia închide directu liniă de comunicațiune ce vine pa Jiu prin trecătorea Vulcanului seu Surducului, și prin valea Streului da din valea Murșului; deși stă în legătură directă cu granița română prin calea ferată Alba-Iulia-Simeria-Petroșani încatu potă ajuta repede și sigur pe apărător să treacă totuși cu greu se potă admite că Români se vor decide să înainteze cu forțe însemnate pe aceste locuri, din cauză să înainteze cu forțe însemnate pe aceste locuri, din cauză

1) că lângă graniță, comunicațiunile și cantonamentele sunt forțe rele;

2) pe de altă parte chiar suposându, că inamicul basat pe superioritatea sa numerică, va opera pe liniă duble îndreptându-și atacul principalu asupra Brașov-

profesorul de universitate Dr. August Lubrich, și fostul candidat antisemitic al cercului Szakes, profesorul de gimnaziu Franz Tomor au fost concediați de ministrul Trefort pe timp nedeterminat. — Cu alte cuvinte, sângele apă nu se face!

—x—

La universitatea ungară din Clușiu s'au înscris pe semestrul I din anul acesta 522 de ascultători. Din aceștia 243 sunt juristi, 140 mediciști, 61 filosofi, 45 farmaciști și 33 la științele naturale. Față de anul trecut numărul total al studenților dela universitate s'a sporit cu 23. A scăzut numărul jurisților cu 10; s'a înmulțit numărul mediciniștilor cu 14.

—x—

Reuniunea economică a comitatului Murășu-Turda face cunoscut, că în 5 Octomvre se va deschide expoziția de vite în comuna Săbediu, nu departe de Tergul-Murășului.

—x—

În Alba-Iulia a murit d-zele acesteia Niculae Draga în etate de 102 ani. În viață s'a luptat cu mare miserie. Mărtea l'a ajuns fără a fi bolnav.

—x—

S'a pus în perspectivă introducerea organelor în sinagoga iudească din Alba Iulia. În scopul acesta s'au colectat prin subscrieri benevole 5—600 fl. abia în decurs de 2 zile. Acesta este primul casu aici că se introduc organele în sinagogi.

—x—

Gendarmii ungurești, când au de a face cu Nemaghiarii, nu folosesc decât glonțul. Un casu recent s'a întâmplat între Slovaci la sfințirea unei bisericii în Ungereigen (Magyarfalva) lângă Angern. În timpându-se unu excesu, gendarmul ce era de față trase unu glonțu unui sermanu feclorașu slovacu, anume Anton Linia, glonțul pătrundendu prin corpul acestuia, intră apoi în soldul unei fete de 16 ani Elisabeta Budova. Poporul se aruncă asupra gendarmului, îi luă pușca, er pe alu doilea gendarmu ilu râniră greu, lovindu-lu cu patul pusei și cu topore, așa că se luptă cu mărtea. Puscile ambiloru gendarmi fură făcute țanduri. Poporul e forte iritat. Au sosit optu gendarmi chemați telegraficu. Foile unguresci, între care și „Pester Lloyd“, dau dreptate totu gendarmilor; nici nu ne așteptam la altceva. De multu Nemaghiarii nu mai au dreptate.

„Foiă bisericească și scolastică“ este numele noului organu alu provinciei metropolitane gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, ce apare în Blășiu la 1 și 15 s. n. a fiă-cărei luni. Fôia acêsta suplinesce locul „Fôiei bisericesci“ și „Fôiei scolastice“ ce apăreau totu acolo, de aceea este împărțită în 2 părți: Partea bisericească și Partea scolastică, ambele în mărime de câte o colă 4° pentru fiă-care număr. Noua fôia are unu programu mai variatu ca foile de mai nainte; stilu plăcutu și ortografiă etimologică mai moderată. Redigiarea este concredută unui consortiu, care este împărțitu în 2 secții: pentru partea bisericească și pentru partea scolastică. Fie-care secțiune își alege Redactorul sêu pe câte unu periodu de 3 ani, primindu fiecare remunerațiune de câte 250 fl. pe anu. Pe primul periodu s'a alesu redactoru pentru partea bisericească d-lu canonicu dr. Ioan Rațu, er pentru partea scolastică d-lu profesoru Alexandru Uilăcanu. Proprietarul și editorul este tipografia seminarială din Blășiu. Colaboratorilor li-se plătesce de colă tipărită 25—30 fl. pentru lucrări originale, 20—

25 fl. pentru prelucrări și 15—20 fl. pentru traduceri. Pentru susținerea acestei foi s'a constatat necesitatea de a avé 600 de prenumerați celu puțin. Prețulu abonamentului pe anu 6 fl. v. a. — li dorim mai mari succese decâtu celu dinaintea ei!

Din afară.

Ministrul afacerilor străine alu României, d. Pherekyde, trecendu prin Viena. a făcutu în 8 Octomvre n. o vizită destulă de lungă contelui Kalnoky. Ministrul român s'a întorsu a doua zi la București.

Oficiosul „Dresdner Journal“ scrie în privința călătoriei lui Crispi și a articolului din „Nord Allg. Zeitung“: Unu viitoru nu depărtatu va arăta că misiunea lui Crispi a fostu importantă și că rezultatul înțelegerii mai de aproape cu Germania a fostu binefăcătoru pentru ambele țeri și pentru tôte statele Europei, care stau cu o indignare morală și politică față de o politică rășboinică aventuriôsă și capriciôsă.

Diarele ruse, din incidentul întrevederii d-lui Crispi cu prințul de Bismarck, constată că Germania trece fățișu în tabăra vrăjmașe Rusiei. Ele adaogă, că Rusia rămâne liberă d'aci înainte să lucreze conformu intereselor ei, și speră că tôte celelalte state ale continentului voru profita de acêsta libertate de acțiune. Ele constată amiciția ce există între Franța și Rusia, amintescu trecutul istoricu alu Danemarcei și menționază pericolul seriosu ce amenință România, Serbia și Grecia în casul când egemonia austriacă s'ar produce în Balcani.

Slawecow, partisanu alu lui Karawelow, a datu o proclamațiă cătră partizanii sêi, în care atacă violentu și insultătoru pe guvernul bulgaru și Coróna și dice, că toți alegătorii trebuie să ia parte la alegeri, spre a condamna actele, îndeplinite de unu anu de cătră cei cari stăpănescu Bulgaria și a lucra pentru a se scăpa de adevărții dușmanu ai patriei.

Diarul bulgaru „Libertatea“ dice că locuitorii din Sofia s'au dusu să roge pe ministrul Stambulov să espulseze din capitală doué sêu trei persône cunoscute de a fi plătite de d. Radoslavoff pentru a sluji de bătăuși. D. Stambulov le făgădui și aceste măsuri fură luate. Aceiași diaru tratéză pe Metropolitul Clement de trădătoru, recunoscutu ca unu vrășmașu alu libertății și alu independenței Bulgariei. Aceiași diaru vorbesce asemenea de negocierile Turciei cu Rusia; dice că Rusia lucrează în scopul de a stabili în Bulgaria unu prințu, care să fiă unu simplu guvernatoru generalu, dér că Turcia nu pôte să dorască a vedé Rusia aplicându planurile sale în peninsula Balcanică. În ori-ce casu, dice organulu citatu, trebuie să se sciă odată pentru totdeuna, că Bulgaria nu va părăsi pe prințul sêu și că Bulgarii nu voru încredința destinele patriei unui comisaru rusu, ceea ce ar avé de rezultat a pune Bulgaria în focu și a provoca explosia unui rășboiu civilu.

Mulțamită publică.

Comitetul parochial alu bisericii SS. Archangheli din Satulungu aduce prin acêsta mulțamită generoșilor donatoru, cari înțelegendu despre starea critică, în care se

afă scôla noastră, s'au grăbitu a ne veni în ajutoru prin contribuiri benevole:

Lista nr. 14. Colectoru: d-lu Neculai St. Pană: Ateneul din Bêrlad 30 lei, Dr. Codrescu 20 lei., P. Chenciu prof. 20 lei, Maioru Sterea 10 lei, căpitanu V. Manoliu 6 lei, G. S. Sturza 5 lei, D. Mironescu 5 lei, D. Mateescu prof. 5 lei, T. Gățulescu prof. 5 lei, G. Albu diaconu 20 lei, Arhitectu Pamfilie 20 lei, G. Onișoru 5 lei, L. Bistrițianu 20 lei, P. Docanu 6 lei, C. D. Slobodeanu prof. 5 lei, Dr. G. Calab 20 lei, Ioanu Gălinu prof. 5 lei, S. M. Haliță 5 lei, G. Constantinescu Râmnicianu 5 lei, L. Kârjescu*) 10 lei, D. Clodeanu 5 lei, Neculai St. Pană prof. 40 lei, Ioanu Popescu prof. 20 lei, Ioanu Epureanu 10 lei, D-na Clementa L. Costache 40 lei, Stroe Belloescu 40 lei, Duțescu Ioanu 4 lei, Iancu Moldoveanu cofetaru*) 5 lei, Veterinar D. Chiru 5 lei, Iancu Teodoru 5 lei, Baiulescu 20 lei, Petru Gheorghiu*) 5 lei, Oprea Poenaru 20 lei, Iacobu Ferhat 10 lei, H. Teodorescu 4 lei, N. Vasiliu*) 4 lei, G. Vidra 5 lei, N. G. P.*) 5 lei, G. Stoenescu 5 lei, A. Hincă 5 lei, Elie I. Șuşue 5 lei, Hagiu Stoianu Neculai 5 lei, Vasile Dan 2 lei, D. Constandache 5 lei, Nimenea 2 lei, Marcelu 5 lei, Costache Haraga 2 lei, Abr. Hovsrpianu 2 lei, Stf. Gheorghiu 1 leu, căpitanu Popazu*) 4 lei, Grigore Stamatescu 4 lei, Vasile Crăescu*) 4 lei, V. G. Diaconescu 5 lei, Stamatiu D. Institutoru 1 leu, Anonim 1 leu, Dna Ana Colonelu Lupascu 20 lei, N. Nicorescu 5 lei, A. G. Caloiu 4 lei, T. V. Ioanu 3 lei, Dr. Abaza 2 lei, E. Brukner*) 5 lei, Gr. Drăghescu 2 lei, G. M. Barbu 2 lei, D. Constantinescu 1 leu, D. Vasiliu libraru 2 lei, G. Ghimbășianu*) 5 lei, Vladu Beloiu*) 5 lei, I. Cortoianu învățatoru 1 leu, S. B. Patriciu învățatoru 2 lei, I. Mironescu învățatoru 1 leu, R. B. Pitișu 2 lei, S. Dobreanu 2 lei, Dr. Manicea*) 20 lei. Totalu 616 lei.

(Va urma.)

Insciințare.

Dela onor. Direcțiune a gimnasiului din Blășiu primim cu nr. 49 ex 1887/8 gimn. următoarea insciințare:

Onorată Redacțiune! În urma relațiunei imbucurătoare a medicilor din locu, că nici în Blășiu, nici în giuru, nu mai sunt casuri de „diphtheritis“, Oficiulu pretorialu cu data 9 l. c. Nr. 2689 incunoscințeză subscrisa direcțiune, că de astăzi se potu începe prelecțiunile la tôte instituttele din locu, cu singura excepțiune a scôleloru primare. — Vê rogă dér în interesul publicu, să dați locu în prețuita-vê fôia următorului

Anunțu.

La gimnasiulu superioru gr. cat. din Blășiu se voru reîncepte prelegerile Vineri în 21 l. c. st. n. Tinerimea inscrișă la acêstu gimnaziu grăbescă a se reînțorca la scôla de timpuriu, ca pe terminulu indicatu să fiă la ôre.

Antoniu Vestemeanu
canonicu, directoru gimnasiulu.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

LIPSCA, 11 Octomvre. — Socialistulu Neve a fostu condamnatu la 15 ani închisore corecțională.

PARIS, 11 Octomvre. — Din cercetarea contra generalului Kaffarel rezultă, că sunt amestecate în înșelătoria cu ordinele și alte persône. (Generalulu Kaffarel, subșefu altu statului majoru generalu francesu, a comis înșelătoria cu decorațiunile pentru persônele civile, vândendu-le pe bani. Afară de acêsta e bănuitu că a vândutu lui „Figaro“ planurile de mobilizare a armatei franceze. Generalulu e destituit și datu în judecată. — Red.)

SOFIA, 11 Octomvre. — Alegerile au eșit favorabilu guvernului. Cu totul sunt aleși 30 Zankoviști. În urma celor mai noué rapôrte, nici Zankov, nici Radoslavov n'a fostu alesu. Stambulov a răspunsu, cu ocaziunea manifestației ce i s'a făcutu eri de alegători, că afară de câteva localități, unde alegătorii au fostu cumpărați de unu guvern din afară, rezultatul alegerilor e favorabilu guvernului. (În Plevna, în circumscripțiunile rurale din Orhovița și Kutlovița, la Bresnik, Gabrova și Orkos, au fostu tulburte și încărări sângerose. Atâta se sciă până acum. — Red.)

DIVERSE.

Bulbucă de aur. — În minele de aur dela Salky-gull din Australia s'a aflatu o bucată de celu mai curatu aur, care cumpănesce 51 funți și este prețuită în 2600 funți sterlingi.

Logodnă. Bravulu învățatoru din Vășcău d-lu Vasile P. Sala în 21/3 Septemvre a. c. și-a fidanțatu de fiitore soțiă pe amabila d-șoră Iuliana Micula, fiica pretolului gr. or. Ioanu Micula din Poiana (comit. Bihoru) Incununeze cerulu cu fericire părechia nouă! — C. L.

*) Semnul acesta însemnă: neincassat!

Editor și redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

lui; er pe celu secundaru — executatu de corpul 4-lea de armată (lași) — asupra frontului de Estu sêu mai probabilu încă pe la Turnulu roșu, executându-lu corpul 1-ii de armată (Craiova) în ultimul casu, acêstu corp de armată nu va detașa în trecătorile Vulcanului și Surdului (75 klmtri depărtare de șoséua Turnulu roșu) decâtu micu corpuri de recunoscere, cu deosebita însărcinare a distruge calea ferată Alba-Iulia-Aradu.

Să examinăm dér, ce influență pôte esercita Alba Iulia asupra liniilor de operațiune suposate ale armatei române.

a) Linia principală de operațiune a armatei române fiindu probabilu prin Brașovu în valea Târnavei mari și dela Teușu în valea Muresului prin Aiud-Turda la Clușiu, este evidentu că acêsta linia de operațiune d'abia dela Teușu în jos se apropiă de sfera de acțiune strategică a cetății Alba Iulia. (O acțiune ofensivă din partea Albei-Iuliei ar amenința forte multu flancul și spatele, periclitându și linia de retragere a Românilor cari aru înainta prin Teușu). Așa dér, în casul de față influența cetății Alba-Iulia nu se pôte simți decâtu atunci, când armata română va fi isbitu a respinge pe apărătorulu Transilvaniei până la Mureșu, adică, când elu va fi devenitu stăpănu pe cea mai mare parte a Transilvaniei.

b) Alba-Iulia este situată la 90 klmtri depărtare

de trecătorea Turnulu roșu, sêu mai precisu vorbindu, la 67.5 klm. depărtare de Sibiu, capitala Transilvaniei, ceea ce face trei marșuri obișnuite sêu doué marșuri forte mari din cauza terenului undulatu pe care duce șoséua, prin urmare, sub raportulu depărtării, precum și a pozițiunei geografice și decă mai suposăm și o garnisônă ofensivă destulă de tare, cetatea Alba-Iulia este în stare să acționeze contra flancului și spateloru unei colone române, care năvălindu prin Turnulu roșu ar înainta prin Sibiu în valea Târnavei mari în direcția Copșei mici.

Er decă presupunem că raportulu numericu alu forțelor de apărare a Transilvaniei este cu totul nefavorabilu, atunci credem impracticu, de nu și imposibilu, a se dota din capulu loculu cetatea Alba-Iulia cu o garnisônă ofensivă numerosă; pe lângă acêsta armata română odată stăpână pe Sibiu și fortificându și pozițiunea de pe dealulu Săcelului va fi în stare a înfrânge, cu puține forțe, ori-ce întreprindere ofensivă ce garnisônă din Alba-Iulia ar încerca contra Sibiului sêu contra liniei de operațiune din trecătorea Turnulu roșu.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena din 8 Octomvre st. n. 1887.

Table with financial data for Vienna stock exchange, including gold and paper rents, and various bonds.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1887.

Table with financial data for Bucharest stock exchange, including Romanian and foreign bonds.

Cursulu pieței Brașov

din 19 Octomvre st. n. 1887.

Table with exchange rates for Brașov market, including Romanian and foreign currencies.

Publicațiune.

Subsemnații proprietari de omnibus în urma învoielei stabilite între dênșii aducă cu onóre la cunoșcința m. o. publică, că cu începere dela 3 Octomvre a. c. amă efectuată transportul de persoane între Brașov și Satulung în modul următor:

Plecarea din Satulung

în fiă-care și dela biserica românescă de sus

Dimința:

primul omnibus la 6 ore alu doilea " " 7 " " treilea " " 8 "

După prându:

primul omnibus la 1 ora alu doilea " " 2 "

Plecarea din Brașov

în fiă-care și din strada neagră dela hotelurile „Osmanu pașă,” și la „doi porumbi“

Dimința:

primul omnibus la 8 ore alu doilea " " 11 "

După prându:

primul omnibus la 2 ore alu doilea " " 4 " alu treilea " " 6 "

Taxe de persónă: Satulung—Brașov, locu internu 30 cr., locu esternu 20 cr. Satulung—Dêrste séu Brașov—Dêrste: locu internu 20 cr., locu esternu 15 cr.

Recomandămă această întreprindere a noastră modificată după trebuințele m. o. pasageri.

Cu înaltă stimă

Ioan Vereș Bartsa, Petru Șanec, Stefan Daniil Giro, Samu Czimbora.

Avisu d-loru abonați!

Rugămă pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postală și numerii de pe fășia sub care au primită diarulă nostru până acuma.

Domnii ce se aboneză din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Dacă se ivesc iredularități la primirea diarului onor. abonați suntă rugați a ne încunoșcința imediatu prin carte postale, ca în cătu depinde dela noi, să se delătoreze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Mersulu trenurilor

Valabilu dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de stată reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predealu-Budapesta, Teiușu-Aradu-Budapesta, and Brașov-Budapesta, listing train types and times.

Nota: Orela de nopțe suntă cele diatre liniile gróse.